

نگرش دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود در دانشگاه های علوم پزشکی کشور

پیام صفایی: کارشناس ارشد، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
افسانه مهاجر: کارشناس ارشد، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، مرکز پژوهش های علمی دانشجویان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

غلامرضا جاهد خانیکی: استاد، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران - نویسنده رابط:

ghjahedkh@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۴/۱۹ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۶/۶/۱۹

چکیده

زمینه و هدف: مطالعه نگرش به عنوان ممتازترین مفهوم روانشناسی اجتماعی جایگاه ویژه ای در پژوهش ها دارد و بدون شک داشتن نگرش مثبت لازمه موفقیت در هر رشته تحصیلی است. هدف از این مطالعه شناخت عوامل مختلف مرتبط با نگرش دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی شان است که در صورت نیاز اقداماتی را در جهت اصلاح این رشته بکار گرفت. روش کار: این پژوهش از دسته مطالعات کاربردی به صورت توصیفی-مقطعی در سال ۱۳۹۵ انجام شد. جامعه مورد مطالعه را ۷۷ نفر از دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی در ۷ دانشگاه علوم پزشکی کشور تشکیل دادند. نمونه گیری از طریق سرشماری صورت گرفت و ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه ای مشتمل بر ۲۴ سوال بود. داده ها پس از جمع آوری با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۲۴ و آزمون های توصیفی میانگین و انحراف معیار مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: با توجه به اطلاعات بدست آمده میانگین و انحراف معیار نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی به ترتیب ۳۵/۰ و ۱۲/۴ بدست آمد که نشان دهنده نگرش مثبت می باشد. میانگین و انحراف معیار نگرش نسبت به آینده شغلی نیز ۲۳/۰۵ و ۱۰/۸۶ حساب شد که کمتر از امتیاز قابل قبول بود. در این مطالعه بین نگرش دانشجویان و وضعیت اشتغال ارتباط معنی داری مشاهده شد ($p=0/036$).

نتیجه گیری: نتایج حاصل نشان می دهد که بیشتر دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی مورد مطالعه نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش مثبتی داشتند در حالی که نگرش آن ها نسبت به آینده شغلی پایین تر از حد قابل قبول بود که نشانگر فقدان نگرش مطلوب دانشجویان می باشد. بنابراین تقویت برنامه های آموزشی، ارائه مشاوره و حمایت از دانشجویان می تواند نقش مفید و موثری در بهبود و تقویت نگرش آن ها داشته باشد.

واژگان کلیدی: نگرش، بهداشت و ایمنی مواد غذایی، رشته تحصیلی، آینده شغلی

مقدمه

به عنوان ارکان اصلی دانشگاه پیکره اصلی سازمان های مختلف جامعه را در آینده تشکیل می دهند (Alizadeh and Cigarchian 2014). نظام های بهداشتی در سراسر جهان با افزایش روزافزون چالش ها، گسترش نیازهای

دانشگاه ها و مراکز علمی از مهم ترین و با ارزش ترین پایگاه ها در زمینه توسعه و پیشرفت کشورها به حساب می آیند (Mirnasab et al. 2016). دانشجویان

در مطالعه ای که در دانشگاه علوم پزشکی گیلان انجام شد مشخص گردید که دانشجویان بهداشت محیط نگرش مثبتی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود دارند (Mehrabian et al. 2012). همچنین در مطالعه ای دیگرکه توسط رجالی و همکاران در اصفهان در رابطه با نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان انجام شد دریافتند که دانشجویان نگرش مثبتی نسبت به رشته تحصیلی خود دارند (Rejali et al. 2010). در حالیکه در پژوهش دیگری در گلستان نگرش دانشجویان پیراپزشکی و بهداشت نسبت به رشته تحصیلی خود منفی تلقی گردید (Behnampour et al. 2012). در مطالعه ای که توسط صمدی و همکاران انجام شد نشان داد که نگرش اکثر دانشجویان بهداشت محیط نسبت به رشته تحصیلی مثبت می باشد در حالی که نگرش آنها به آینده شغلی قابل قبول نبود (Samadi et al. 2010).

با توجه به اینکه دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۸۷ برای اولین بار اقدام به پذیرش دانشجو در رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نمود، با گذشت چندین سال از تاسیس این رشته و اینکه هم اکنون ۱۰ دانشگاه علوم پزشکی کشور در مقطع کارشناسی ارشد در این رشته دانشجو می پذیرند مطالعه ای در زمینه نگرش نسبت به این رشته انجام نشده است لذا لازم است نگرش دانشجویان را در این باره شناخت و از نتایج حاصل از آن در جهت ارتقای این حرفه و سیاست گذاری به کار گرفت. از این رو مطالعه حاضر با هدف بررسی نگرش دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود در دانشگاه های علوم پزشکی کشور در سال ۱۳۹۵ انجام شد.

روش کار

این مطالعه از نوع توصیفی-تحلیلی است که بصورت مقطعی نگرش دانشجویان کارشناسی ارشد رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی را نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی

بهداشتی و محدودیت های اقتصادی روبه رو هستند که توانایی بالقوه بخش های زیربنایی بهداشت و نیروی کار را تحت تأثیر قرار می دهد (Mobarakabadi et al. 2014). از جمله عواملی که در بقای سازمان ها مورد توجه مسئولین و مدیران سازمان ها قرار می گیرد، عامل نیروی انسانی است (Foroughi et al. 2008).

رشته های مختلف بهداشت و درمان نقش بسزایی در ارقای سلامت جامعه ایفا می کنند (Mobarakabadi et al. 2014). بهداشت و ایمنی مواد غذایی یکی از این رشته هاست که جهت جلوگیری از ابتلای انسان به بیماری ها و حفظ محیط از نظر آلودگی در نظر گرفته می شود (Noorimotlagh et al. 2015). بیماری های منتقل شونده از طریق غذا به عنوان یکی از مهمترین مشکلات شایع در دنیای معاصر شناخته شده اند که با استفاده از نیروی کار متخصص و موثر، از بسیاری از عوامل مختل کننده سلامت از طریق غذا جلوگیری به عمل خواهد آمد (Jahed et al. 2012). هر ساله میلیون ها نفر از مردم سراسر جهان از بیماری های قابل انتقال از طریق غذا رنج می برند و این موضوع به عنوان یکی از مشکلات شایع در تمام جهان شناخته می شود (Ahmadabadi et al. 2015).

مطالعه نگرش به عنوان ممتازترین مفهوم روانشناسی اجتماعی جایگاه ویژه ای در پژوهش دارد (Alizadeh and Cigarchian 2014). نگرش به رشته تحصیلی از جمله عوامل دخیل در پیشرفت های علمی دانشجویان است (Jamali and Ghalenoiei 2012). بدون شک داشتن نگرش مثبت لازمه موفقیت در هر رشته تحصیلی است و با شناخت عوامل مختلف مرتبط با نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی شان می توان اقداماتی را جهت اصلاح خط مشی ها، تغییر در برنامه های آموزشی، ظرفیت پذیرش دانشجو و حذف یا ایجاد رشته های جدید به کار گرفت (Abdolazadeh et al. 2014).

گردید. بر این اساس برای هرکدام از بخش های نگرش نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی امتیاز ۱۰ به عنوان کمینه نگرش و امتیاز ۵۰ بیشینه نگرش محسوب شد. به منظور ارزیابی وضعیت نگرش دانشجویان به رشته تحصیلی و آینده شغلی میانگین نمرات دانشجویان با میانگین امتیاز آزمون که برای هر دو نوع نگرش ۳۰ بود مقایسه گردید. سپس مجموع امتیازات بیشتر از ۳۰ به عنوان نگرش مثبت و کمتر از ۳۰ به عنوان نگرش منفی در نظر گرفته شد. سوالات مربوط به رشته تحصیلی و آینده شغلی به صورت توزیع فراوانی با آزمون های آماری توصیفی نظیر میانگین و انحراف معیار با نرم افزار spss نسخه ۲۴ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج

در مجموع ۷۷ پرسشنامه تکمیل و ارجاع داده شد. از مجموع افراد شرکت کننده در این پژوهش ۱۰ نفر مرد و بقیه زن بودند. ۵۹ نفر مجرد و ۱۸ نفر متاهل بودند. در این میان ۳۷ نفر از دانشجویان در بخش های مختلف شاغل بودند اما بقیه افراد مطالعه اشتغال به کاری نداشتند. میانگین و انحراف معیار امتیاز نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی ۳۵/۰ و ۱۲/۴ بدست آمد که بیش از میانگین امتیاز پرسشنامه بود. در ارتباط با آینده شغلی میانگین و انحراف معیار نیز به ترتیب ۲۳/۰۵ و ۱۰/۸۶ حساب شد. با توجه به امتیاز میانگین آزمون ۶۶٪ دانشجویان نگرش مثبتی نسبت به رشته تحصیلی خود داشتند در حالی که نگرش نسبت به آینده شغلی پایین تر از امتیاز میانگین پرسشنامه مربوطه بود.

در پاسخ به این سوال که از انتخاب این رشته رضایت دارم ۶۱٪ دانشجویان نظر موافقی داشتند و همچنین که این نتایج نیز حاکی از نگرش مثبت این دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی خود می باشد. یافته های حاصل از نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی در جدول ۲ آورده شده است. در ارتباط با نگرش دانشجویان نسبت به آینده شغلی در پاسخ به این سوال که نسبت به بازار کار در این رشته نگرانی

خود مورد بررسی قرار داده و نمونه گیری از طریق سرشماری انجام شده است. در این پژوهش همه دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی که در دانشگاه های علوم پزشکی تهران، همدان، تبریز، زنجان، یزد، قزوین و مشهد که در سال ۱۳۹۵ مشغول به تحصیل بودند به غیر از دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی بقیه الله، شیراز و اصفهان که به علت محدودیت های موجود در مطالعه وارد نشدند به عنوان جامعه آماری و به روش سرشماری مورد مطالعه قرار گرفتند. پس از برگزاری جلسات توجیهی، شرح و بیان اهداف مطالعه به افراد مذکور ارائه گردید و رضایت آگاهانه آنها در جهت شرکت در مطالعه کسب گردید و در نهایت با پیگیری های انجام شده از ۸۳ نفر دانشجویی ترم دو و چهار، ۷۷ دانشجو و میزان پاسخ دهی ۹۲/۷٪ پرسشنامه ها تکمیل و جمع آوری شد. ابزار گرد آوری داده ها پرسشنامه محقق ساخته ای مشتمل بر دو بخش بود: بخش اول مربوط به اطلاعات جمعیت شناختی و بخش دوم سوالات سنجش نگرش دانشجویان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی را مورد بررسی قرار می داد. سوالات پرسشنامه براساس مطالعات مشابه انجام شده در داخل کشور و همچنین برگرفته از پرسشنامه دانشگاه مینه سوتای آمریکا بود که توسط پژوهشگران این مطالعه ترجمه شد و مورد استفاده قرار گرفت (Samadi et al. 2010; Cliff and Cliff 1972). پرسشنامه قبل از توزیع در اختیار اساتید این رشته قرار گرفت و از لحاظ روایی صوری و محتوا تایید شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha=0/81$) بدست آمد. پرسشنامه شامل ۲۴ سوال بود ۴ سوال در زمینه اطلاعات جمعیت شناختی، ۱۰ سوال در ارتباط با نگرش به رشته تحصیلی و همچنین ۱۰ سوال آن به نگرش نسبت به آینده شغلی ارتباط داشت. امتیاز گزاری برای هر متغیر با استفاده از مقیاس لیکرت در پنج درجه شامل کاملاً" موافقم (۵)، موافقم (۴)، نظری ندارم (۳)، مخالفم (۲) و کاملاً" مخالفم (۱) از امتیاز ۱ تا ۵ طبقه بندی

پزشکی و فناوری اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی کرمان نگرش خوبی نسبت به رشته تحصیلی خود داشتند (Ahmadian et al. 2016). همچنین در مطالعه مهرابیان و همکاران مشخص شد که دانشجویان بهداشت محیط نگرش مثبتی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی خود دارند (Mehrabian et al. 2012). برخلاف نتایج مطالعه حاضر در مطالعه انجام شده توسط بهنام پور و همکاران نگرش دانشجویان پیراپزشکی و بهداشت نسبت به رشته تحصیلی خود منفی تلقی گردید (Behnampour et al. 2012). به نظر می‌رسد بخشی از این تفاوت‌ها مربوط به سطح دانشگاه‌ها و محیط آموزشی دانشگاه‌ها باشد. از سایر علل این تفاوت‌ها می‌توان به برنامه‌های آموزشی دانشگاه‌ها و نقش دانشکده‌ها، گروه‌های آموزشی و اساتید بر بهبودی نگرش نسبت به رشته تحصیلی و رضایتمندی از رشته تحصیلی اشاره نمود.

با توجه به منفی بودن نگرش دانشجویان به آینده شغلی از مهمترین دلایل آن می‌توان به بازار کار این رشته و کمبود موارد استخدامی آن اشاره کرد. همانند نتایج مطالعه حاضر در پژوهش انجام شده توسط صمدی و همکاران که بر روی نگرش دانشجویان بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی همدان نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی شان، انجام شد حاکی از نگرش منفی دانشجویان به آینده شغلی بود که از دلایل آن می‌توان به پذیرش بالای این رشته و در نتیجه بازار کار نامطلوب آن اشاره کرد (Samadi et al. 2010). در حالی که در مطالعه مبارک آبادی و همکاران نگرش دانشجویان دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اراک نسبت به آینده شغلی مثبت تعیین شد که با نتایج مطالعه حاضر در یک راستا نمی‌باشد که از دلایل آن می‌توان به تفاوت در پرسشنامه‌های بکار گرفته شده در انجام مطالعه باشد (Mobarakabadi et al. 2014).

در این مطالعه رابطه معنی داری بین وضعیت اشتغال دانشجویان و نگرش نسبت به رشته تحصیلی یافت شد اما میان جنسیت و نگرش به رشته تحصیلی و آینده شغلی رابطه-

ندارم ۸۰/۵٪ مخالف بودند و ۸۹٪ دانشجویان اظهار داشتند که تعداد موارد استخدامی در این رشته در جامعه کم است. یافته‌های حاصل از نگرش دانشجویان نسبت به آینده شغلی در جدول ۳ ذکر گردیده است.

با توجه به نتایج مطالعه حاضر ارتباط معنی داری بین شاغل بودن دانشجویان و نگرش آنها نسبت به رشته تحصیلی مشاهده شد ($p=0/036$). اما بین سایر متغیرهای پژوهش (وضعیت تاهل، جنسیت، وضعیت سکونت) ارتباط آماری معنی داری یافت نگردید.

بحث

در این مطالعه نگرش دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی و آینده شغلی در ۷ دانشگاه علوم پزشکی کشور مورد بررسی قرار گرفت. علاقه به رشته تحصیلی می‌تواند پیشرفت و افزایش سطح علمی دانشجویان را به همراه داشته باشد و به طور برعکس عدم علاقه منجر به ناامیدی و عدم موفقیت در رشته تحصیلی شود (Cliff and Cliff 1972). یافته‌های حاصل از این پژوهش حاکی از آن است که ۶۶/۲٪ از دانشجویان نگرش مثبت نسبت به رشته تحصیلی خود داشتند در حالی که ۲۳/۰۵٪ از دانشجویان نسبت به آینده شغلی خود نگرش قابل قبول داشتند. همچنین مشخص شد که تعداد دانشجویان مونث مشغول به تحصیل در این رشته بیشتر از تعداد دانشجویان مذکر می‌باشد که به نظر می‌رسد به علت علاقه بیشتر آنها نسبت به رشته تحصیلی در مقایسه با جنس مذکر و افزایش تعداد شرکت کنندگان مونث در آزمون سراسری باشد. به طور کلی نتایج نشان داد که بیشتر دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی خود نگرش مثبت دارند که عمده ترین دلیل آن علاقه به رشته تحصیلی اعلام شده بود. همانند مطالعه حاضر مطالعه احمدیان و همکاران نیز نشان داد که دانشجویان رشته های مدارک

اکتفا به داده‌های حاصل از پرسشنامه، ممکن است تعدادی از دانشجویان نظرات واقعی خود را ابراز نکنند. به همین جهت پیشنهاد می‌شود جهت بالا رفتن ارزش نتایج حاصله مطالعه مشابهی در دانشگاه‌های دیگر پذیرنده این رشته انجام شود و نیز می‌توان مطالعه را بصورت کیفی با استفاده از مصاحبه‌های نیمه ساختارمند انجام داد.

نتیجه گیری

بر اساس یافته‌های این تحقیق، نگرش دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی مثبت تلقی گردید. همچنین نگرش این دانشجویان نسبت به آینده شغلی خود منفی ارزیابی شد. بنابراین توجه مسئولین به ایجاد شرایط مناسب و فراهم کردن بسترهای لازم به منظور بوجود آوردن بازار کار و نیز تعیین رده بندی شغلی مناسب برای این رشته و ارائه آگاهی‌های لازم به داوطلبان آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها در خصوص وضعیت اشتغال در رشته‌های مختلف می‌تواند در بهبود نگرش دانشجویان به آینده شغلی مفید و موثر واقع شود.

تشکر و قدردانی

این مقاله حاصل پژوهشی انجام شده در گروه مهندسی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌باشد. بدین وسیله از تمامی اساتید دانشگاه و دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی که در انجام این مطالعه با ما همکاری داشتند، تشکر و قدر دانی به عمل می‌آید.

ای مشاهده نشد که با نتایج پژوهش انجام شده توسط صمدی و همکاران (Samadi et al. 2010) و رجالی و همکاران (Rejali et al. 2010) همخوانی داشت. همچنین ارتباط معنی‌داری بین وضعیت تاهل و سکونت و نگرش به آینده شغلی دیده نشد که تاییدی بر مطالعه انجام شده توسط مهرابیان می‌باشد (Mehrabian et al. 2012).

در این پژوهش نگرش دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به رشته تحصیلی شان مثبت بود که تنوع مطالب، جاذبه‌های آموزشی مناسب این رشته، امکان ادامه تحصیل از دلایل آن می‌باشد. از نقاط قوت این مطالعه می‌توان به بررسی نگرش کلیه دانشجویان حاضر در ۷ دانشگاه پذیرنده این رشته در مقطع کارشناسی ارشد اشاره کرد. با توجه به نتایج پژوهش حاضر شناخت عوامل موثر بر نگرش دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی از جمله عواملی است که می‌تواند در تدوین مقررات، فراهم کردن امکانات مناسب و برنامه ریزی به منظور تربیت نیروهای بهداشتی توأمند منجر شود. از دلایل نگرش پایین دانشجویان نسبت به آینده شغلی می‌توان به تعداد موارد استخدامی کم اشاره کرد. لذا پیشنهاد می‌شود با انجام برنامه ریزی‌های لازم توسط سیاست‌گزاران در راستای افزایش بهره‌وری و بهتر شدن جایگاه شغلی آنان اقدام شود. از محدودیت‌های این پژوهش می‌توان به عدم دسترسی به دانشجویانی که در ترم‌های ۴ به بالا مشغول به تحصیل بودند و همچنین آنهایی که در ۳ دانشگاه دیگر پذیرنده این رشته مشغول به تحصیل بودند، اشاره کرد. همچنین به دلیل

جدول ۱- توزیع فراوانی اطلاعات جمعیت شناختی دانشجویان رشته بهداشت و ایمنی مواد غذایی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور

متغیر	تعداد	درصد
جنسیت	مرد	۱۰ / ۱۲/۹۸
	زن	۶۷ / ۸۷/۰۱
وضعیت تاهل	مجرد	۵۹ / ۷۶/۶۲
	متاهل	۱۸ / ۲۳/۳۷
وضعیت اشتغال	شاغل	۳۷ / ۴۸/۰۵
	غیر شاغل	۴۰ / ۵۱/۹۴
وضعیت سکونت	خوابگاهی	۵۷ / ۷۴/۰۲
	غیر خوابگاهی	۲۰ / ۲۵/۹۷

جدول ۲- توزیع فراوانی نگرش دانشجویان بهداشت و ایمنی مواد غذایی در دانشگاه های علوم پزشکی کشور نسبت به رشته تحصیلی خود

سوالات	کاملاً موافقم تعداد(درصد)	موافقم تعداد(درصد)	نظری ندارم تعداد(درصد)	مخالفم تعداد(درصد)	کاملاً مخالفم تعداد(درصد)
۱- از انتخاب این رشته راضی هستم	۲۲(۲۸/۵)	۲۵(۳۲/۴)	۱۳(۱۶/۸)	۸(۱۰/۳)	۹(۱۱/۶)
۲- نحوه آموزش در این رشته مناسب است	۲۰(۲۵/۹)	۱۴(۱۸/۱)	۱۵(۱۹/۴)	۱۸(۲۳/۳)	۱۰(۱۲/۹)
۳- دروس انتخاب شده با نیازهای فردی و انتظارات دانشجویان متناسب می باشد	۱۸(۲۳/۳)	۱۴(۱۸/۱)	۱۹(۲۴/۶)	۱۲(۱۵/۵)	۱۴(۱۸/۱)
۴- این رشته در مقاطع تحصیلی بالاتر ارزش بیشتری پیدا می کند	۲۰(۲۵/۹)	۲۳(۲۹/۸)	۱۰(۱۲/۹)	۱۳(۱۶/۸)	۱۱(۱۴/۲)
۵- به نظر من دانشجویان دیگر رشته ها نظر مناسبی نسبت به رشته ام دارند	۳۱(۴۰/۲)	۲۷(۳۵)	۹(۱۱/۶)	۶(۷/۷)	۴(۵/۱)
۶- نگرش من نسبت به رشته تحصیلیم نسبت به سال ورودم به دانشگاه بهتر شده است	۲۶(۳۳/۷)	۲۶(۳۳/۷)	۷(۹)	۱۰(۱۲/۹)	۸(۱۰/۳)
۷- نزدیکانم را به انتخاب این رشته تشویق می کنم	۲۰(۲۵/۹)	۲۳(۲۹/۸)	۲۱(۲۷/۲)	۱۰(۱۲/۹)	۳(۳/۸)
۸- جامعه ای که در آن زندگی می کنم دید مثبتی نسبت به رشته ام دارند	۱۶(۲۰/۷)	۲۵(۳۲/۴)	۱۴(۱۸/۱)	۱۳(۱۶/۸)	۹(۱۱/۶)
۹- از تحصیل در این رشته احساس رضایت دارم	۱۸(۲۳/۳)	۲۹(۳۷/۶)	۱۵(۱۹/۴)	۱۲(۱۵/۵)	۳(۳/۸)
۱۰- در صورت شرکت مجدد در کنکور به انتخاب این رشته تمایل خواهم داشت	۱۹(۲۴/۶)	۲۵(۳۲/۴)	۱۷(۲۲)	۱۰(۱۲/۹)	۶(۷/۷)

جدول ۳- توزیع فراوانی نگرش دانشجویان بهداشت و ایمنی مواد غذایی نسبت به آینده شغلی

سوالات	کاملاً موافقم تعداد(درصد)	موافقم تعداد(درصد)	نظری ندارم تعداد(درصد)	مخالقم تعداد(درصد)	کاملاً مخالفم تعداد(درصد)
۱- از آینده شغلی رشته ام راضی هستم	۶(۷/۷)	۱۱(۱۴/۲)	۸(۱۰/۳)	۳۳(۴۲/۸)	۱۹(۲۴/۶)
۲- کار کردن در زمینه بهداشت و ایمنی مواد غذایی را دوست دارم	۱۷(۲۲)	۱۹(۲۷/۲)	۵(۶/۴)	۲۵(۳۲/۴)	۱۱(۱۵/۵)
۳- شغل متناسب با رشته ام جالب و هدفمند است	۸(۱۰/۳)	۱۸(۲۳/۳)	۱۰(۱۲/۹)	۲۸(۳۶/۳)	۱۳(۱۶/۸)
۴- با امکان ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر رشته تحصیلی ام، آینده شغلی بهتری خواهم داشت	۱۲(۱۵/۵)	۱۲(۱۵/۵)	۲۲(۲۸/۵)	۱۴(۱۸/۱)	۱۷(۲۲)
۵- در شغل آینده ام امکان رسیدن به موقعیت اجتماعی دلخواه من وجود دارد	۷(۹)	۱۱(۱۴/۲)	۱۸(۲۳/۳)	۳۱(۴۰/۲)	۱۰(۱۲/۹)
۶- اساتید این رشته باعث ترغیب دانشجویان برای پیدا کردن شغل مناسب می شوند	۳(۳/۸)	۹(۱۱/۶)	۲(۲/۵)	۲۴(۳۱/۱)	۳۹(۵۰/۶)
۷- تعداد موارد استخدام این رشته در جامعه زیاد است	۰	۰	۷(۹)	۱۲(۱۵/۵)	۵۸(۷۵/۳)
۸- نسبت به بازار کار در این رشته نگرانی ندارم	۵(۶/۴)	۴(۵/۱)	۶(۷/۷)	۲۱(۲۷/۲)	۴۱(۵۳/۲)
۹- سیستم های مناسب مشاوره ای در دانشگاه در زمینه آینده شغلی من وجود دارد	۰	۲(۲/۵)	۱۰(۱۲/۹)	۳۵(۴۵/۴)	۳۰(۳۸/۹)
۱۰- فرصت های شغلی متنوعی برای رشته ام در جامعه وجود دارد	۷(۹)	۱۱(۱۴/۲)	۱۶(۲۰/۷)	۲۴(۳۱/۱)	۱۹(۲۴/۶)

References

- Abdollahzadeh, F., Lotfi, M., Mirza aghazadeh, A. and Etebari asl, Z., 2014. Attitude of operating room students towards their field of study. *iran journal of nursing*, 27, pp. 65-72.
- Ahmadabadi arani, M., Sabahi, M., Jedi arani, T.S., Gilasi, H. and Jahed khaniki, G., 2015. Knowledge and attitudes of health workers in health centers of kashan about health and food safety in 2014 year. *Quarterly journal of health breeze*, 3, pp. 1-7.
- Ahmadian, L., Moradi, F. and Kamali, S., 2016. Comparison of medical records and health information technology students' satisfaction from their educational field at kerman university of medical sciences. *bimonthly of education strategies in medical sciences*, 9, pp. 16-25.
- Alizadeh, S. and Cigarchian, M., 2014. The attitude of midwifery students about their field of study.
- Behnampour, N., Heshmati, H. and Rahimi, S., 2012. A survey on paramedical and health students' satisfaction with their discipline and some of the related factors. *Iranian Journal of Medical Education*, 12, pp. 616-618.
- Cliff, M.M. and Cliff, T.M., 1972. Attitudes of medical students toward medical school and their future careers. *academic medicine*, 47, p. 534-538.
- Foroughi, F., Kharrazi, H., Iranfar, S. and Rezaei, M., 2008. Job satisfaction and its affecting factors from the viewpoints of faculty members of kermanshah university of medical sciences. *iranian journal of medical education*, 7, pp. 335-342.
- Jahed, G., Golestanifarh, G.R. and Mohammadi, M., 2012. The knowledge and attitude of

- students in relation with health and food safety at tehran university of medical sciences. *j r-es health*, 2, pp. 154-161.
- Jamali, H.A. and Ghalenoei, M., 2013. Attitudes of environmental health and occupational health students toward their discipline and future career in qazvin university of medical sciences in 2012. *iranian journal of medical education*, 13, pp. 541-550.
- Mehrabian, F., Dadash khah, Z. and Karimi, Z., 2012. Attitude of environmental health students toward their discipline and future career in guilan university of medical sciences. *research in medical education*, 4, pp. 43-48.
- Mirnasab, M., Moghaddasi, M., Ehrampoosh, M., Mohammadzadeh, M. and Karimi Monjermooie, H., 2016. Environmental health engineering students' attitudes toward their education program and career in shahid sadoughi university of medical sciences in 2015. *the journal of medical education and development*, 11, pp. 43-50.
- Mobarakabadi, A., Shamsi, M. and Najafianzadeh, M., 2014. Health student attitude towards their field of study and future career in health faculty of arak university of medical sciences, iran. *strides in development of medical education*, 11, pp. 280-285.
- Noorimotlagh, Z., Mansourian, M., Nourmoradi, H., Shafieian, Z. and Banavi, P., 2015. Study of Knowledge and Attitude of among Ilam University of Medical Sciences Students Regarding to Food Sanitation and Safety. *journal of ilam university of medical sciences*, 23, pp. 8-15.
- Rejali, M., Mostajeran, M. and Lotfi, M., 2010. Health student attitude towards their field of study and future career in health faculty of isfahan university of medical sciences-2008.
- Samadi, M.T., Taghizadeh, J., Kashitarash esfahani, Z. and Mohammadi, M., 2010. Evaluating environmental health students' attitudes toward their discipline and future career in hamedan university of medical sciences in 2008. *iranian journal of medical education*, 9, pp. 331-336.

Thre Attitude of Food Safety and Hygiene Students Toward Their Field of Study and Future Career in the Iranian Universities of Medical Sciences

Safaei, P., MS.c. Department of Environmental Health, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Mohajer, A., MS.c. Department of Environmental Health, School of Public Health, Student's Scientific Research Center, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

Jahed Khaniki, Gh., Ph.D. Professor, Department of Environmental Health, School of Public Health, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran- Corresponding Author: ghjahedkh@yahoo.com

Received: Jun 30, 2017

Accepted: Sep 10, 2017

ABSTRACT

Background and Aim: Attitude, as the most important social psychology concept, has a special place in research; undoubtedly, in university life having a positive attitude is essential for success in any field of study. The aim of this study was to determine the attitude of food safety and hygiene students toward their field of study and future career in the Iranian universities of medical sciences.

Materials and Methods: This was a descriptive cross-sectional study, conducted in 2016, including 77 food safety and hygiene students in the Iranian universities of medical sciences, selected by census. Data were collected using a questionnaire containing 24 questions and analyzed by SPSS-24 software, the statistical tests being descriptive statistical tests.

Results: The attitude score (Mean $\pm$ SD) of the students toward their field of study was 35.0 ± 12.4 , indicating that they had a positive attitude, while the score of their attitude toward future career was 23.05 ± 10.86 , which was less than acceptable. Further analysis of the data showed a significant association between the students' attitude toward their field of study and employment status ($p = 0.036$).

Conclusion: Based on the results of this study, the food safety and hygiene students have a positive attitude towards their field of study, while their attitude toward future career is lower than acceptable, which demonstrates lack of a desirable attitude. Strengthening of training programs and advice and support for the students can play an effective role in reinforcing their attitude.

Keywords: Attitude, Food Safety and Hygiene, Field of Study, Future Career